

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.II.37.774/2015/6.

A tanács tagjai: . Tóth Kincső a tanács elnöke
. Rothermel Erika előadó bíró
. Márton Gizella bíró

A felperes: ... Község Önkormányzata
(cím)

A felperes képviselője:.. Csernus Sándor ügyvéd
(cím)

Az alperes: Megyei Kormányhivatal
(7400 Kaposvár, Szent Imre utca 13.)

Az alperes képviselője:.. ... jogtanácsos

A per tárgya: támogatási szerződés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:ári Közigazgatási és
Munkaügyi Bíróság

8.K.27.021/2015/6/II.

Rendelkező rész

A Kúria a Kaposvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 8.K.27.021/2015/6/II. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2014. március 10-én kistérségi startmunka-mintaprogram támogatására irányuló kérelmet nyújtott be a ... Járási Hivatal Járási Munkaügyi Hivatal kirendeltségéhez (a továbbiakban:

Támogató). A támogatás iránti kérelmében előadta, hogy ... szám alatt varroda beüzemelését kívánja megvalósítani szakképzett és betanított varrómunkások, illetve kisegítő és karbantartó személyzet alkalmazásával. A foglalkoztatás időtartamát 2014. május 1-től 2014. szeptember 30. közötti 5 hónapban határozta meg. A programtervet azzal indokolta, hogy korábban ott már működött varróüzem, amelynek újraindítása lenne a legkézenfekvőbb hasznosítás. Vállalta, hogy a program teljesítése során 300 db munkaruházati termék, mint számszerűsíthető eredmény előállításáról gondoskodik, amelynek értékesítéséből 200.000 forint árbevételt vár. A kérelem elbírálását követően a Támogató és a felperes 2014. április 18-án hatósági szerződést kötöttek, megállapodtak, hogy a Támogató 4.398.440 forint támogatást biztosít, ebből 3.689.560 forintot közfoglalkoztatási bérekre és az azokat terhelő szociális hozzájárulásokra, míg a fennmaradó összeget a kérelemben meghatározott beruházási és dologi költségekre. 2014. szeptember 16-án a Somogy Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központjának munkaerő-piaci ellenőrei előzetes bejelentés nélkül helyszíni ellenőrzést tartottak, melynek tárgya a szerződésben foglalt program megvalósulásának vizsgálata volt. Az ellenőrzés során számos szabálytalanságot, illetőleg hiányosságot tártak fel, rögzítésre került, hogy a munkavállalók jellemzően tereprendezéssel, takarítással, az épület felújítására irányuló tevékenységgel voltak megbízva, tényleges varrodai tevékenységet nem végeztek. Ilyen jellegű termelő tevékenységből semmilyen bevétel nem került realizálásra, a beszerzett varrógépeken ebben az időszakban még csak gyakoroltak. A felperes a jegyzőkönyvre tett nyilatkozatában kijelentette, hogy a program célja nem a munkaruha előállítása, hanem az ehhez szükséges feltételek megteremtése volt, ezért is szállította le 300 db-ról 10 db-ra a próbatermékek számát.

- [2] Az ellenőrzés megállapításai alapján a Támogató 2014. november 5-én kelt SO-01M/01/6327-2/2014. számú határozatával a folyósított támogatás bérköltségre fordítható részének késedelmi pótlékkal növelt összege visszaköveteléséről rendelkezett. A döntés indokolásában hivatkozott a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.) 21.§ (3) bekezdésére, tekintettel arra, hogy a felperes tevékenysége az általános szerződési feltételek IV.1. b)-d) pontjaiba ütközött, ezért e szerződésszegésre figyelemmel a támogatás megvonásáról kellett rendelkeznie.
- [3] A felperes fellebbezése folytán eljáró alperesi jogelőd (a továbbiakban: alperes) 2014. december 17. napján kelt SOM/01/7477-1/2014. számú határozatával az elsőfokú döntést helyben hagyta.

A kereseti kérelem és az alperesi ellenkérelem

- [4] A felperes keresetében a másodfokú határozat felülvizsgálatát kérte jogszabálysértésre hivatkozással. Álláspontja szerint a szerződésben foglaltak, így a támogatás célja megvalósult.

Hivatkozott az Flt. 43.§ (4) bekezdésére, illetőleg a közfoglalkoztatáshoz nyújtható támogatásokról szóló 375/2010. (XII.31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Korm.r.) Preambulumára és 7.§ (4) bekezdésére.

- [5] Az alperes a kereset elutasítását kérte, fenntartva a határozatának indokolásában rögzítetteket.

Az elsőfokú ítélet

- [6] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Hivatkozott az Flt. 21.§ (1) bekezdésére, valamint Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:137.§-ára. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a szerződés szövege egyértelműen tartalmazza azt, hogy milyen feladatok megvalósítását vállalta a felperes. Miután a tevékenység meghatározott mennyiségű munkaruházati termék előállítására volt, nem vitatható, hogy a szerződésben foglaltak nem valósultak meg, melyet az ellenőrzési jegyzőkönyv is alátámaszt. Az előfeltételek megteremtését a felperes vállalta, amely feltételeket nem a támogatásként kapott pénzből kellett megvalósítani, és nem a szerződés időtartamán belül. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem önmagában egy cél érdekében kellett a tevékenységet folytatni, hanem egy meghatározott tevékenységet kellett a foglalkoztatási cél elérésében végeztetni a közfoglalkoztatottakkal. A kötelezettség teljesítésének a varrodai tevékenységben és annak eredményeképpen a munkaruhák előállításában kellett volna megnyilvánulnia. Miután ez elmaradt, a felperes szerződésszegése, illetőleg az ennek következményeként elrendelt visszafizetésre kötelezés jogszerű volt.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [7] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és helyette új, a jogszabályoknak, illetőleg a kereseti kérelemnek megfelelő ítélet meghozatalát kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú döntés megalapozatlan és jogszabálysértő, mivel bizonyítási indítványait a bíróság nemcsak elutasította, hanem ítéletében annak indokát sem adta. Hangsúlyozta, hogy indítványozta igazságügyi építésszakértő kirendelését abból a célból, hogy bizonyítsa a varroda épület felújítása önmagában értékteremtésnek minősül. E körben hivatkozott a Belügyminisztérium Közfoglalkoztatási és Vízügyi Helyettes Államtitkársága által kiadott „Módszertani útmutató a 2014. évi kistérségi startmunkaprogramok indításához” dokumentum III. pontjának (4) bekezdésére, amely kimondta, hogy a visszafizetésre kötelezést akkor rendelheti el a hatóság, amennyiben a program nem valósít meg értékteremtést. A felperes sérelmezte továbbá, hogy a bíróság mellőzte a közfoglalkoztatott munkások tanúként való megidézését és meghallgatását, akik a ténylegesen elvégzett munkák

mibenlétéről tudtak volna nyilatkozni. Végül kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem tette lehetővé a polgármester személyes meghallgatását, aki a szerződés teljesítéséről, az Önkormányzat vállalásáról, illetőleg az Önkormányzat lehetőségeiről tudott volna nyilatkozatot tenni, amely a tényállás tisztázásához hozzájárult volna. A felperes hivatkozott a Kúria több eseti döntésére, miszerint az ítélet jogszabálysértő, ha nem megalapozott. Ez esetben a felperes szerint az ítélet nem volt megalapozott, mert nem derült ki az ítéletből, hogy a konkrétan megjelölt bizonyítékokból a bíróság milyen következtetést vont le, illetőleg hogy a bizonyítási indítványokat miért mellőzte. A felperes álláspontja szerint a bíróság akkor járt volna el jogszerűen, ha bizonyítási indítványainak helyt ad, és vizsgálja azokat a körülményeket, amelyek a szerződés teljesítése körében felmerültek. A felperes határozott álláspontja szerint a támogatás felhasználásakor a kérelemben foglaltaktól jelentős mértékben nem tért el, így nem szegte meg a szerződés általános feltételeinek IV.1. b) pontját. A közfoglalkoztatottak kifejezetten a szerződésben meghatározott program végrehajtása érdekében kerültek felvételre, és erre használták fel a támogatást. Az ítélet figyelmen kívül hagyta, hogy a program eredeti célja az álláskereső közfoglalkoztatása keretében történő szervezett munkalehetőséggel való ellátás volt, amely megtörtént. A felperes hangsúlyozta, hogy vállalása összhangban volt a Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló törvény indokolásával, amely rögzíti, hogy a kistérségi startmunka-mintaprogramok megvalósításánál szükséges a szociális szövetkezetté alakulás útjára lépő települések önálló gazdálkodása kialakításának elősegítése. A felperes véleménye szerint a program eredményeként üzemképes varrodát hozott létre, jelentős állagmegóvás és karbantartási munkát végzett, amely értéket és munkahelyeket teremtett. Továbbra is hivatkozott arra, hogy a módszertani útmutató nem fogalmaz meg kötelezően alkalmazandó definíciót az értékteremtés, illetve az állagmegóvás és karbantartás vonatkozásában. Hangsúlyozta, hogy az Önkormányzatot a szerződés teljesítése során felróható magatartás nem terheli, kifogásolta, hogy a keresettel megtámadott határozat a visszafizetésre kötelezést a program vége előtt lefolytatott ellenőrzésre alapította. A felülvizsgálati eljárásban benyújtott kiegészítésben, fenntartva a felülvizsgálati kérelmében foglaltakat, további jogsértésként a Korm.r. Preambulumát, illetve 7.§ (4) bekezdését, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 77.§ (2) bekezdését és 77.§ (4) bekezdését jelölte meg.

- [8] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság jogszabályszerű, megalapozott ítéletet hozott, és helyesen állapította meg, hogy az alperes a tényállást tisztázta és abból helyes következtetéseket vont le. Hangsúlyozta, hogy a felperes

támogatás iránti kérelme kifejezett eredményre, munkaruha előállítására is vonatkozott, a program célja így nem az volt, hogy a varroda épületét helyreállítsák, illetőleg munkavégzésre alkalmassá tegyék. A felperesnek a tevékenységre vonatkozó álláspontja téves, mert a módszertani útmutató és az alperesi határozat sem köznapi értelemben használja az értékteremtő kifejezést, hanem az a program keretei között értelmezendő, ily módon az elvégzett munkának e speciális értelemben vett fogalomnak kellett volna megfelelnie. Az alperes álláspontja szerint jogszerű volt, hogy a szerződésben foglaltak megszegése folytán a támogatást megszüntette, és a támogatási összeg erre vonatkozó részének visszafizetéséről rendelkezett. Az alperes kifejtette, hogy e tekintetben a hatóságnak mérlegelési jogköre nem volt, a szerződésszegésnek egyenes és megkerülhetetlen következménye a visszafizetésre kötelezés.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [9] A felperes felülvizsgálati kérelme nem alapos.
- [10] A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen megállapított tényállásból helytálló következtetésre jutott a közigazgatási határozatok jogszerűségével kapcsolatban, döntésével és indokaival a felülvizsgálati bíróság egyetért.
- [11] A Kúria a felülvizsgálati kérelemben foglaltakra tekintettel az alábbiakra mutat rá.
- [12] A felperes által előterjesztett kérelem, valamint a felperes és a Támogató között kötött szerződés tartalma egyértelmű. Főbb pontjai szerint a felperes vállalta meghatározott számú személy foglalkoztatását, az üzemképes állapotba fejlesztett varrodában 300 db munkaruházat elkészítését, abból bevétel realizálását, mindezt záros határidőn belül. Ennélfogva nem felel meg a tényeknek az, hogy a vállalat az épület felújítását célozta, mivel ez a felperes önálló feladata lett volna, a támogatástól függetlenül, annak feltételeként kellett volna biztosítani, miként erre a felperes ígéretet is tett. A fentiek tükrében irreleváns, hogy a felújítás értékteremtésnek minősül-e, mivel ez esetben az értékteremtés a program keretei között értelmezendő, azaz a szerződésben foglalt tevékenységnek kellett értékteremtő tevékenységnek lennie. A felperes alaptalanul kifogásolta az ellenőrzés időpontját is, mivel a rendelkezésére álló 5 hónaphoz képest az ellenőrzésre csak az ötödik hónapban került sor, így az nem volt idő előtti, a felperesnek az időtartammal arányos eredményt produkálnia kellett volna, ez azonban elmaradt. Ugyancsak nem tudta a felperes a foglalkoztatás szerződésnek megfelelő megvalósulását igazolni, mivel a közfoglalkoztatottak nem azt a munkát végezték, amely a támogatás céljának megfelelt volna.
- [13] A Kúria rámutat arra, hogy a felperes az ellenőrzés során felvett jegyzőkönyvben rögzített megállapításokat nem vitatta, ugyanakkor a perben már az eredetitől eltérő értelmet tulajdonított azoknak, így

próbálta megcáfolni a nyilvánvaló tényeket. A Kúria megállapította, hogy a felperes által elvégzett fejlesztés, és a kérelemben, valamint a szerződésben rögzített vállalás nem azonos, így a felperes a szerződésben foglaltakat nem teljesítette. A Flt. 21.§ (3) bekezdése szerint amennyiben a támogatásban részesülő a szerződésben foglaltakat megszegi, a támogatás folyósítását meg kell szüntetni és a támogatást vissza kell fizetni. Az alperes – miként ezt az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette – a nyilvánvaló szerződésszegésre tekintettel jogszerű döntést hozott, amikor a támogatás visszafizetésére kötelezte a felperest.

- [14] A Kúria megállapította, hogy a felperes által a perben előterjesztett bizonyítási indítványokat az elsőfokú bíróság egyfelől mellőzte, másfelől ennek nem adta indokát. A Kúria rámutat arra, hogy a felperesi indítványok mellőzése a bíróság részéről helyes volt, mivel a perben releváns tények már a közigazgatási eljárásban maradéktalanul tisztázásra kerültek. A felperes által bizonyítani kívánt tények pedig részben nem voltak vitatottak, részben az alperesi döntés jogszerűségének megállapításához az alábbiak miatt nem járultak volna hozzá. Az ugyanis, hogy a varroda felújítása köznapi értelemben értékteremtésnek minősül vitathatatlan, de mivel nem volt a szerződés része, irreleváns. Ugyancsak nem vitatott, hogy a közfoglalkoztatottak hasznos munkát végeztek, de mivel nem a vállalt tevékenységet végezték, tehát nem a munkadarabok előállításával foglalkoztak, meghallgatásuktól új, lényeges információ nem volt várható. A polgármester meghallgatására szintén nem volt szükség, tekintettel arra, hogy a polgármester csak a szerződésszegéshez vezető okokról kívánt nyilatkozni, de a tény attól még nem változott volna, méltányosság gyakorlását pedig a jogalkotó nem tette lehetővé. Az elsőfokú bíróság a bizonyítási indítványok mellőzésével tehát nem mulasztott. Az elsőfokú bíróság mulasztása abban állt, hogy a mellőzésnek sem a bírósági eljárás során, sem az ítéletben nem adta indokát, mely hiányosságot a Kúria fentiekben pótolta.
- [15] Összességében az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes jogszerű döntést hozott, amelynél mérlegelési lehetősége nem volt, míg az ítélet indokolásának hiányosságai nem alapozzák meg annak hatályon kívül helyezését.
- [16] Minderre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [17] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [18] A perveztes felperes a Pp. 270.§ (1) bekezdése folytán a felülvizsgálati eljárásban is alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles az alperes jogi képvisellel felmerült felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére, melynek összegét a

Kúria a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (3) és (5) bekezdései alapján állapította meg a felülvizsgálati eljárásban kifejtett munkára tekintettel.

- [19] A felperes személyes költségmentessége okán a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2016. május 4.

**Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Rothermel Erika s.k.
előadó bíró, Dr. Márton Gizella s.k. bíró**